

”נקודה טובה” – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 32 - שנת תשפ”ב גיליון ”בהר” - יג’ אייר תשפ”ב, 14 למאי 2022)

לע”נ אמו”ר ר’ יוסף - חיים ב”ר יעקב רוט ז”ל

ב”ה

”נקודה טובה” לפרשת ”בהר” - לתקן עולם...

כאשר רצו אבות האומה להודות לקב”ה, הם הקימו לכבודו מצבה והקריבו שם קורבן. והנה מתברר, כי המצבה שהיתה רצויה לקב”ה בימי האבות, הפכה ”לא רצויה” לאחר מתן תורה. ככתוב בפרשתנו פרשת בהר: **”...ומצבה לא תקימו לכם...”** (ויקרא כו, א). מעתה ואילך, מותר להקריב קורבנות רק על מזבח הבנוי בידי אדם מאבנים רבות.

מה ההבדל בין מצבה למזבח??

המצבה עשויה אבן טבעית אחת והיא הוקמה לכבוד ה’. היא אבן זיכרון למה שה’ עשה לנו, ועל יסוד הזיכרון הזה אנחנו מקריבים לפניו. לעומת המצבה, בנוי המזבח מאבנים רבות והוא מעשה ידי אדם.

מה ההבדל המהותי בין המצבה למזבח??

במעמד הר סיני - במתן תורה, קיבל עם ישראל את יעודו (תורה ומצוות) ומרגע זה ”מרכז הכובד” של העולם עבר מן האל לאדם, לעם ולאנושות כולה. האדם קיבל את התפקיד להשלים במעשיו את מעשה הבריאה.

וממילא, החל ממתן תורה כבר לא מקריבים קורבנות על אבן טבעית שעיקרה – מעשה ה’, אלא על מזבח אבנים הבנוי בידי אדם. מזבח שמלאכת האדם היא שהשלימה אותו והפכה אותו מאבנים בודדות, למזבח ל- ה’ (על פי רש”ר הירש, שם).

הבה נרחיב מעט בנקודה זו של תיקון העולם, בבחינת ”לתקן עולם במלכות שדי” (מתוך תפילת עלינו לשבח).

כשברא הקב”ה את עולמו, הוא הניח מקום לאדם יציר כפיו, להשתתף ביצירתו. כאילו פגם הבורא את ההוויה בכוונה מראש (או ברא אותה באופן שאינו מושלם דיו), כדי שבשר ודם ימלא את פגימותיה וישכללה. מעתה ואילך, מעשיו של האדם הם אלה שיקבעו את גורלו של העולם כולו.

העולם שסביבנו דורש עשייה תיקון, שיפור ו”העלאה”. כך ברא אותו הקב”ה בכוונה, כנקודת מוצא וכ”חומר גלם” לעשייה האנושית. את החרדל צריך להמתיק ואת התורמוס צריך להרתיח שוב ושוב כדי לסלק את מרירותו, את החיטה צריך לטחון ולאפות ואת הפשתן צריך לנפץ, לטוות ולארוג ולהפוך לבגד.

וראיה לדבר מלשון הפסוק: **”אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹדִים לְעִשׂוֹת”** (בראשית ב, ג). הכתוב לא אומר שהקב”ה ברא ועשה, אלא הקב”ה ברא את העולם והשאיר לנו את השלב הבא של העשייה והתיקון, של - **”לְעִשׂוֹת”**.

”לְעִשׂוֹת” - ללמדך, ”שהכל צריך תיקון”. **הכל** - ”...אפילו אדם צריך תיקון” (עפ”י בראשית רבה יא, ו).

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

מצוות ברית המילה מלמדת אותנו, שגם האדם נברא עם חוסר שלמות מְבֻנָּה (בדיוק כמו החיטה וכדומה). חוסר שלמות גופני וחוסר שלמות רוחני. וכשם שפעולת המילה היא פעולת ההשלמה הגופנית, כך עבודת המצוות, עבודת הנפש ותיקון המידות, הן פעולות ההעצמה, ההשלמה והצמיחה הנפשית (ראה מאמרנו לפרשת תזריע).

ובמבט רחב יותר, לאחר שהאדם החל לעסוק בהשלמתו האישית (עבודת המידות, אימון אישי, שליחות אישית ועוד), עליו לעסוק גם בתיקון העולם – המשפחה, הקהילה, המדינה והעולם כולו.

כל עוד יש בעולם רעב, עוני ומחלות שאפשר לרפאן, המלאכה לפנינו. כל עוד עמים נלחמים, אנשים שונאים ושחיתות פושה במסדרונות הכח, כל עוד יש מובטלים ודרי רחוב, דיכאון וייאוש, משימתנו לא נשלמה, ואם אוזנינו כרויות אנו שומעים את קול אלהים השואל אותנו כפי ששאל את האדם הראשון, "אייכה?" (לרפא עולם שבור, הרב יונתן זקס).

וכך, בכל שבוע עם צאת השבת וסיום השביתה ממלאכה, אנחנו "מתניעים" מחדש את "מלאכת האדם" - את ששת ימי המעשה ומוסיפים בתפילת ערבית של מוצאי שבת פרקי תפילה מיוחדים, בהם אנו מבקשים מן הקב"ה סיוע – "סייעתא דשמיא", להצלחה במעשה ידינו. בבחינת: "וַיְהִי נַעַם ה' אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כֹּונָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כֹּונָהוּ" (תהלים צ, י). ריבונו של עולם, יהי רצון שְׁתַּכַּנְּנָן וְתַכַּנְּנֵנוּ ותצליח את מעשה ידינו.

"היצור מְצוּה להשתתף עם היוצר בחידוש מעשה בראשית" (הגרי"ד סולובייצ'יק, איש ההלכה).

לְתַקֵּן עוֹלָם...

מרכת עת טובה

מה טוב

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חברים.**